

I samband med konserten idag, 18 oktober, släpps en ny skiva med Malmö-tonsättaren Rolf Martinsson.

Rolf Martinsson OPEN MIND

Skivan innehåller

- *Open Mind*, det färgstarka konsertöppnarstycket som spelas av Radiosymfonikerna under ledning av Manfred Honeck
- Martinssons *Cellokonsert nr 1* med Mats Lidström som solist tillsammans med Norrköpings Symfoniorkester och Mats Rondin som dirigent.
- *Exposé, Concert fantasy* för solocello med Mats Lidström

Från kl 18 kommer Rolf Martinsson att signera den nya skivan i Konserthusets foajé. OPEN MIND är den andra CD:n med Malmö SymfoniOrkester och Martinssons musik på skivmärket Daphne. Den första skivan DREAMS kom år 2004 och innehåller bl a A. S. in Memoriam, som spelas på kvällens konsert.

Martinssons musik finner du på

Rolf Martinsson är idag en av Sveriges mest framförda tonsättare internationellt. Hans samarbeten med bland andra Håkan Hardenberger och Christian Lindberg har fört hans musik ut i Europa, USA och Japan med framföranden bl a i Tokyo, New York, London, Paris, Madrid, Prag och Berlin. Christian Lindbergs framförande i maj 2007 av trombonkonserten *Fairlight* i anrika Musikverein i Wien tillsammans med Wiens Radiosymfoniker, blev en stor succé. I höst spelas trumpetkonserten *Bridge* för fjortonde gången när Hardenberger möter Oslofilharmonikerna. Just nu arbetar Rolf Martinsson med ett verk till MSO, för röst och orkester, komponerat för Anne Sofie von Otter.

SOUND AROUND

TORS DAG 18 OKTOBER 19.30

2007/2008

MALMÖ SYMFONIORKESTER
MALMÖ AKADEMISKA KÖR
VASSILY SINAISKY dirigent
HÅKAN HARDENBERGER trumpet
JAN SIMON piano
Jörgen Svensson konsertmästare

JEAN SIBELIUS (1865–1957)
Nattlig ritt och soluppgång (1908) (15')

OLGA NEUWIRTH (1968)
...miramondo multiplo...
(2006) trumpetkonsert, ffg i Sverige (20')

- 1 *aria dell'angelo*
- 2 *aria della memoria*
- 3 *aria del sangue freddo*
- 4 *aria della pace*
- 5 *aria del piacere*

PAUS

ROLF MARTINSSON (1956)
A. S. in Memoriam 1990 (10')

ALEXANDR SKRJABIN (1872–1915)
Prometheus
(The Poem of Fire) Op 60 (1908–1910) (20')

I pausen signerar Håkan Hardenberger skivor i foajén på andra våningen.

VASSILY SINAISKY dirigent

Vassily Sinaisky är vår chefsdirigent sedan januari 2007 och är ett aktat namn både i hemlandet Ryssland och internationellt. Med kraftfull elegans, teknisk skicklighet och stort engagemang ger han konserter med MSO och många av världens mest framstående orkestrar. Som ung studerade han dirigering för Ilya Musin vid musikkonservatoriet i Leningrad och blev därefter assistent till den legendariske dirigenten Kirill Kondrasjin hos filharmonikerna i Moskva. 1973 vann han den prestigefyllda Karajan-tävlingen i Berlin, vilket blev startskottet för hans internationella karriär.

Foto: Jesper Lindgren

Sinaisky var under åren 1991–1996 chefsdirigent och konstnärlig ledare för Moskva-filharmonikerna. Därefter fick han samma position hos ryska statens symfoniorkester, där han stannade till 2002. Sedan 1996 är han förste gästdirigent för BBC Philharmonic Orchestra och framträder varje år med dem på Proms. Tillsammans har de också gjort ett antal skivinspelningar på Chandos, främst rysk musik av Balakirev, Szymanowski, Shchedrin, Schreker samt Sjostakovitj. Han har också arbetat mycket med opera och har tidigare varit förste-gästdirigent vid Bolsjoj i Moskva.

När Sinaisky inte framträder med MSO arbetar han med en rad orkestrar världen över. Nyligen har han dirigerat Los Angeles Philharmonic, Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin, BBC Symphony Orchestra och Concertgebouw i Amsterdam. Säsongen har också innehållit debuter med Pittsburgh Symphony Orchestra, finska radions symfoniorkester och NDR Sinfonieorchester i Hamburg. Inom en inte alltför lång framtid väntar uppdrag med London Philharmonic Orchestra, filharmoniska orkestern i Rotterdam, ryska statens symfoniorkester, filharmonikerna i St Petersburg och City of Birmingham Symphony Orchestra, med vilken han samarbetar regelbundet. Vidare kommer Sinaisky att debutera med San Francisco Opera 2008. Själva ser vi mycket fram emot vår Sinaiskyledda inspelning av Franz Schmidts symfonier på Naxos skivbolag.

Sinaisky om MSO

Vad säger då Sinaisky själv om uppdraget i Malmö? Här följer ett uttalande:

"Over the last five years I have worked with the Malmö Symphony Orchestra on many occasions. Throughout this time I have experienced the warmth of the orchestra and their desire to develop and improve themselves. I have been impressed by the enthusiasm and energy generated over the development of this part of Sweden. The clear ambition shown by the orchestra management as well as the level of political support are certain to make the Malmö Symphony Orchestra a flagship of the new "Öresund" region. All these factors combined with the decision to enlarge the orchestra to a full scale symphony orchestra and the new commitment to recording, ma-

Foto: My Gillberg

Maestro Sinaisky, MSOs styrelseordf. Birgit Hansson och "huskompositör" Rolf Martinsson vid välkomstmottagningen för chefsdirigent Vassily Sinaisky i januari.

kes the position of Principal Conductor for the Malmö Symphony Orchestra an exciting and challenging role with huge creative possibilities and responsibilities. If we all continue to work hard I am sure that our shared vision of the orchestra as a major factor in the cultural life in Northern Europe will be realised." / *Vassily Sinaisky*

Malmö akademiska kör

Sedan 2000 har Malmö akademiska kör varit Malmö högskolas främsta fanbärare. Kören består av ungefär 40 sångare som inte sällan samarbetar och framträder tillsammans med Malmö akademiska orkester. Båda leds av Daniel Hansson, dirigent och konstnärlig ledare.

Malmö akademiska kör har en bred och högklassig repertoar och varje säsong omfattar en konsertserie både i och utanför Malmö. Jul- och sommarkonserterna är mycket populära inslag och räknas till de mer traditionella framträdandena. Kören räds dock inte att ta sig an verk som sällan eller aldrig framförs, och de arbetar gärna i gränslandet mellan populärmusik och konstmusik.

Våren 2006 gjorde Malmö akademiska kör en bejublade konsert i Johanneskyrkan med Ola Salos mäsas *Lema sabachtani - a mass for my generation*. Kören har också gjort sig känd för att framträda på platser som man inte direkt förväntar sig, som t ex på badhus och i cirkustält!

Varje år reser Malmö akademiska kör utomlands på konsertresa och den senaste turen gick till Kina. De har också internationellt utbyte på hemmaplan då de agerar värd för tillresta körer från utlandet.

HÅKAN HARDENBERGER trumpet

Håkan Hardenberger (f 1961) började som åttaåring studera trumpet för Bo Nilsson i hemstaden Malmö. Han fortsatte sina studier vid konservatorierna i Paris och Los Angeles och beskrivs ofta som världens bästa trumpetare.

Hardenberger har spelat med ledande orkestrar över hela världen och fått många specialskrivna verk som nu utgör viktiga ingredienser i hans repertoar. Bland dem kan nämnas HK Grubers *Aerial* som han framförde för första gången vid BBC Proms 1999. Även Sir Harrison Birtwistle, Hans Werner Henze, Rolf Martinsson, Arvo Pärt och Mark-Anthony Turnage hör till den celebra skara som komponerat för honom.

Under innevarande säsong samarbetar Håkan Hardenberger med Stockholmsfilharmonikerna och tillsammans framför de HENZES *Requiem*, GRUBERS *Aerial* och MARTINSSONS *Bridge* både i Stockholm och under en Balkanturné. Dessutom framträder han med Helsingforsfilharmonikerna, DR Radiosymfoniorkestret, symfonikerna i Sydney och Melbourne samt åker på en Spanturné med Amsterdam Sinfonietta.

Då Hardenberger inte framträder med stora symfoniorkestrar är han engagerad i många andra sammanhang. Han har spelat in åtskilliga skivor och framträtt med pia-

Foto: Marco Borggreve

nisterna Roland Pöntinen och Aleksandar Madzar, med vilken han för övrigt har turnerat i USA. Utöver det arbetar han med slagverkaren Colin Currie och har en samarbetspartner i Jaques Werup. Han är professor i trumpet vid Musikhögskolan i Malmö och vid Royal College of Music i London och undervisar också vid Royal Northern College of Music i Manchester.

www.hakanhardenberger.com

JAN SIMON piano

Den tjeckiske pianisten Jan Simon (f 1966) började spela piano som sjuåring. Hans första lärare var hans pappa, kompositören och dirigenten Ladislav Simon. Därefter följde studier på musikakademien i Prag för de världsberömda pianisterna Valentina Kameníková och Ivan Moravec. Efter det följde ett par års ytterligare studier i både Zürich och Lübeck.

Under studietiden placerade sig Jan Simon högt i flertalet tävlingar i hemlandet. Med erfarenheter från dessa gjorde han snart stora framsteg i internationella tävlings-sammanhang, bl a i Chopin Competition på Mallorca 1985, vårfestivalens tävling i Prag 1988, William Kapell International Piano Competition i Maryland 1990 och Queen Elisabeth International Music Competition i Bryssel 1991.

Jan Simon har sedan den internationella karriären tog fart, spelat med förnämliga orkestrar som BBC Symphony Orchestra, Tjeckiens filharmoniker, Baltimore Symphony Orchestra, Orchestra de Beethovenhalle Bonn, symfoniorkestern vid Prags radio, Orchestre National de Belgique, Prags filharmoniker och många andra. Bland dirigenterna som han spelat för kan nämnas Vladimír Válek, Marc Soustrot, Charles Olivieri-Munroe, Woldemar Nelson, Ole Kristian Ruud och Ronald Zollman. Hans konsertturnéer har tagit honom till de allra

flesta europeiska länder samt till USA, Mexiko, Kanada, Australien, Egypten, Kina och Taiwan. Hans första skivinspelning - innehållande Schulhoffs pianokonsorter - kom 1996 och vann den franska utmärkelsen Cannes Classical Award 95 MIDEM. 1994 utsågs Jan Simon till Solist in Residence vid den tjeckiska radion och blev därmed deras yngste artist någonsin. Sedan en tid tillbaka titulerar sig Jan Simon Executive Director för symfoniorkestern vid Prags radio.

JEAN SIBELIUS

Nattlig ritt och soluppgång

Det finns många teorier om upprinnelsen till verket *Nattlig ritt och soluppgång*. Den mest suggestiva torde vara den om en ritt som Sibelius företog sommaren 1892: "Ridande från Suojärvi till Värtsilä i månsken genom en nattlig vildmark." Verket fick ett blandat mottagande vid uruppförandet i St Petersburg och det var förmodligen inte många som reflekterade över att tonsättaren slagit in på en ny väg, den stilistiska bana som skulle leda till mästerverk som *Symfoni nr 4* och *Okeaniderna*. Sibelius betydelse för det finska musiklivet kan inte nog betonas. Denne gigant med sina symfonier och nationalepos har ofta jämförts med Nordens samtida som Nielsen, Grieg och Stenhammar och lika ofta betraktats som den store symfonikern bland dem trots Nielsens betydande orkestrala skapande. Den aldrig sinande strömmen av finska dirigenter har i Sibelius haft en romantisk tonsättarlandsman vars musik de tagit ut i världen på ett sätt som ingen gjort med Sibelius nordiska tonsättarkollegor. Detta har naturligtvis bidragit till hans starka ställning i vår tid, men redan under 1920-talet var Sibelius en symfoniker med världsrykte. Att han då, i slutet av detta decennium, lade ner kompositionspennan för att förbli tyst till sin död 1957, är ett av den finska musikhistoriens största mysterier.

OLGA NEUWIRTH

.....miramondo multiplo...

I Olga Neuwirths trumpetkonsert *...miramondo multiplo...* (2006) möter man en musik som skiljer sig något från hennes tidigare orkestrala verk. Tonspråket är öppnare, tilltalet direktare och instrumentationen gör att verket känns transparent. Men under och bakom allt detta förnimmer man ibland de komplexa föränderliga ljudmönster och strukturer som också är kännetecknande för hennes klangkonst, delvis byggd på ljud hämtade från vardagliga situationer, omformade och satta i musikaliska sammanhang.

Det är intressant att veta att Neuwirth själv spelade trumpet redan från sju års ålder och hennes idol var Miles Davis, varför jazzmusiken finns som en parameter i hennes skapande. Neuwirths tidiga studier i Wien inkluderade förutom komposition även filmmusik, vilket säkert tillsammans med studier för bland andra Nono och Murail bidragit till hennes delvis konceptuella hållning i sitt tonspråk. Olga Neuwirth räknas till sin generations mest spännande och originella tonsättare och hennes verk har på senare år framförts i stora internationella sammanhang. Trumpetkonserten fick sitt uruppförande av Håkan Hardenberger, Wiener Philharmoniker och Pierre Boulez vid Salzburger Festspiel 2006. En lysande start för ett icke tidigare hört verk!

ROLF MARTINSSON

A. S. in Memoriam

Stråkorkesterverket *A. S. in Memoriam* komponerades 1999 till 100-årsminnet av Arnold Schönbergs mästerverk *Verklärte Nacht*. I *A. S. in Memoriam* har jag försökt återspegla det tonspråk, den gestik och de musikaliska karaktärer som finns i Schönbergs verk. Jag "upptäckte" *Verklärte Nacht* under mina studieår på 1980-talet och verket gjorde ett oerhört starkt intryck på mig och öppnade en helt ny värld av skönhet och uttryck. *A S in Memoriam* finns både i version för 15 stråkar och för stråkorkester. I takt 49 finns ett musikaliskt citat ur *Verklärte Nacht*, som en klingande länk till Schönbergs verk.

ALEXANDR SKRJABIN

Prometheus (The Poem of Fire)

Den ryske tonsättaren Alexandr Skrjabins produktion var inte så bred. Den bestod huvudsakligen av orkesterverk och pianostycken. Men orkesterverkens längd och uttryckskraft var desto mer imponerande. I början av 1900-talet hade han börjat intressera sig för den ryska litterära symbolismen och de impressionistiska och framförallt expressionistiska uttryck som skulle bli så kännetecknande för hans senare spänningsladdade verk. Även hans fascination för individualism, mysticism och teosofiska frågor växte alltmer och efter de tre symfonierna kulminerade hans nyvunna uttrycksbehov i verk som *Le poème de l'extase* (1905–08) och *Prometheus (The Poem of Fire)*, 1908–1910. Skrjabin planerade dessutom ett gigantiskt verk, *Mystères*, som dock förblev ofullbordat. I *Prometheus* hade Skrjabin en idé om en ljusorgel, en så kallad *clavier à lumières*, som skulle producera färgat ljus kopplat till olika tonarter i verket, som en symbol för kosmiska elden. Ingen vet exakt hur Skrjabin hade tänkt sig ljussättningen. Ikväll presenterar MSO en tolkning baserad på de sparsamma urkunder som finns. Prometheus, som återfinns i den grekiska mytologin och som stod i opposition mot Zeus, stal elden från gudarna och gav till människorna som en gåva för att han ansåg människan högtstående i jämförelse med djuren. Prometheus straffades av gudarna men blev så småningom befriad av Herakles. Denna Prometheus "förbrytelse" mot gudarna räknade grekerna som ursprunget till all konst och all vetenskap. Kanske är det därför som Skrjabin ger myten ett nytt perspektiv genom att föra upp Prometheus kamp till ett kosmiskt plan. Verket kretsar kring ett "mystiskt" ackord, det så kallade "Prometheusackordet", uppbyggt på kvartintervall.

© Rolf Martinsson

